

USTAVNI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE
Trg Sv. Marka 4
10 000 Z a g r e b

Zagreb, 25. ožujka 2013. godine

PREDLAGATELJ: UDRUGA HRVATSKIH MJENJAČA, Zagreb, Kutjevačka
3.

P R I J E D L O G
ZA POKRETANJE POSTUPKA
ZA OCJENU SUGLASNOSTI S USTAVOM ČLANKA 29. ZAKONA O
FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM (NARODNE NOVINE 133/2012)

Predlaže se da Ustavni sud RH pokrene postupak za ocjenu zakonitosti i ustavnosti Članka 29. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12).

Članak 29. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12) glasi:

(1) Obveznik fiskalizacije, osim onoga iz članka 28. stavka 6. ovoga Zakona, može zadržati gotov novac u blagajni na kraju radnog dana do visine blagajničkog maksimuma. Visinu blagajničkog maksimuma određuje obveznik fiskalizacije samostalno internim aktom, sukladno potrebama i uvjetima sigurnosti, a najviše do iznosa iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Mjerila za određivanje iznosa do kojeg može glasiti blagajnički maksimum obveznika fiskalizacije je veličina obveznika fiskalizacije sukladno odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva. Temeljem toga kriterija obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum najviše u iznosu od:

- mikro subjekt i fizičke osobe 10.000,00 kuna,

- mali subjekt 30.000,00 kuna,

- srednji subjekt 50.000,00 kuna.

Udruga hrvatskih mjenjača, Kutjevačka 3, 10 000 Zagreb, Hrvatska; OIB: 94511355806; MBS:2839792;

Upisan u registar udruga Republike Hrvatske

Žiro račun: 2407000-1100370068 kod OTP banka d.d., Domovinskog rata 3, Zadar, Hrvatska

Predsjednik udruge: Gabor Šeregi

Zagreb, Kutjevačka 3

tel: 01 2929 609; fax: 01 2929 610

info@udrugamjenjaca.hr

- (3) *Blagajnički maksimum određuje se za obveznike fiskalizacije kao cjelinu, a u okviru toga iznosa obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum svojim organizacijskim dijelovima.*
- (4) *Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila koja određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva, mogu odrediti blagajnički maksimum u iznosu od 100.000,00 kuna.*
- (5) *Iznimno od stavka 4. ovoga članka, obveznik fiskalizacije može propisati blagajnički maksimum po pojedinom poslovnom prostoru, ali najviše do visine od 15.000,00 kuna.*
- (6) *Obveznik fiskalizacije koji obavlja mjenjačke poslove, neovisno o odredbama stavaka 2. i 3. ovoga članka, može utvrditi blagajnički maksimum u iznosu do 100.000,00 kuna.*

Članak 49. Ustava Republike Hrvatske glasi:

Poduzetnička i tržišna sloboda temelj su gospodarskog ustroja Republike Hrvatske.

Država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu. Zabranjena je zlouporaba monopolskog položaja određenog zakonom.

Država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva.

Prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu se umanjiti zakonom niti drugim pravnim aktom.

Inozemnom ulagaču jamči se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala.

Članak 50. Ustava Republike Hrvatske glasi:

Zakonom je moguće u interesu Republike Hrvatske ograničiti ili oduzeti vlasništvo, uz naknadu tržišne vrijednosti.

Poduzetnička se sloboda i vlasnička prava mogu iznimno ograničiti zakonom radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi.

Članak 53. stavak 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02) glasi:

Ustavni sud može poništiti propis, odnosno pojedine njegove odredbe, uzimajući u obzir sve okolnosti od važnosti za zaštitu ustavnosti i zakonitosti, te imajući u vidu osobito težinu povrede Ustava ili zakona i interes pravne sigurnosti:

- ako se njime vrijeđaju ljudska prava i temeljne slobode zajamčene Ustavom,

- ako se njime pojedinci, skupine ili udruge neosnovano stavljaju u povoljniji ili nepovoljniji položaj

Predlagatelj je Udruga hrvatskih mjenjača koja trenutačno ima 40 članova, ali zastupa interese 1.400 registriranih društva i obrta koji se bave mjenjačkim poslovima na oko 3.000 mjenjačkih mjesta.

Suština mjenjačkog posla sastoji se u kupnji i prodaji strane gotovine. Mjenjačnice su, dakle, specifična djelatnost u kojime se trguje gotovim novcem, koji je za mjenjače roba, odnosno sredstvo za rad.

Mjenjačnice ostvaruju zaradu samo na razlici kupovne i prodajne cijene valuta, dakle, upravo jednako kao što npr. trgovina na malo kupuje robu od veletrgovine, te zarađuje na razlici u cijeni.

Zakonodavac, pritom, ne limitira trgovcima zalihe robe. Zakonodavac nigdje ne propisuje koliko trgovac cipelama može imati cipela na skladištu, niti koliko benzinska pumpa može imati naftnih derivata u svojim spremnicima.

Uvođenjem blagajničkog maksimuma za poduzetnike koji obavljaju mjenjačku djelatnost istima se faktično limitira količina robe koju u pojedinom trenutku mogu plasirati svojim klijentima - kupcima, čime ih se stavlja u neravnopravan položaj spram ostalih poduzetnika.

Navedeno ograničenje posebno ugrožava poslovanje mjenjača tijekom turističke sezone. Nemogućnost da pruže uslugu klijentu koji se obrati mjenjačkom mjestu radi otkupa strane valute ne utječe samo loše na poslovanje tog mjenjača, već i na sliku koju turistima daje cjelokupna turistička ponuda u našoj zemlji.

S druge strane, mnoge su poslovnice mjenjača, pogotovo na obali, dislocirane po manjim mjestima u kojima ne postoji banka, niti je radno vrijeme banaka prilagođeno radnom vremenu mjenjača, koji su tijekom turističke sezone često otvoreni od 07 do 24 sata.

U praksi uvođenje blagajničkog maksimuma znači da djelatnik koji radi na mjenjačkom mjestu čak nekoliko puta tijekom radnog dana mora odlaziti na banku polagati razliku iznad dozvoljenog blagajničkog maksimuma, odnosno podizati novac s banke ukoliko mu dođu klijenti sa zahtjevom za otkup veće količine novca. Mjenjač pritom svaki puta mora platiti bankarsku naknadu, čime trošak njihovog poslovanja bitno raste i dovodi u pitanje profitabilnost samog mjenjačkog poslovanja.

Prisiljavanje poduzetnika na primjenu ovakvog načina poslovanja ograničava poduzetničku slobodu, ali ne iz razloga koji su člankom 50. stavak 2. Ustava RH navedeni kao razlozi zbog kojih se poduzetnička sloboda može ograničiti.

Člankom 49. stavak 3. propisana je obveza Države na poticanje gospodarskog napretka i socijalnog blagostanja građana.

Udruga hrvatskih mjenjača, Kutjevačka 3, 10 000 Zagreb, Hrvatska; OIB: 94511355806; MBS:2839792;

Upisan u registar udruga Republike Hrvatske

Žiro račun: 2407000-1100370068 kod OTP banka d.d., Domovinskog rata 3, Zadar, Hrvatska

Predsjednik udruge: Gabor Šeregi

Imajući na umu da mjenjači na 3.000 mjenjačkih mjesta u RH ostvaruju godišnji promet od čak 57.155.998.666,00 HRK, pri čemu posluže 78.126.563 klijenata i zapošljavaju preko 10.000 radnika, ograničavanjem poduzetničke slobode mjenjačima na način da im se limitira dostupnost gotovom novcu, jedinom sredstvu za rad kojeg mjenjači imaju, definitivno ne potiče gospodarski napredak i nužno će dovesti do pada prometa u mjenjačnicama, te slijedom toga do zatvaranja mjenjačkih mjesta i otpuštanja radnika, što će se posljedično odraziti i na turističku ponudu jer će turistima pristup domaćoj valuti biti otežan.

Slijedom navedenog, a u interesu pravne sigurnosti, legaliteta i zaštite poduzetnika, predlaže se da Ustavni sud RH najhitnije prihvati ovaj prijedlog, da pokrene postupak za ocjenu zakonitosti i ustavnosti **Članka 29.** Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12), te da ukine njegovu primjenu za obveznika fiskalizacije koji obavljaju mjenjačke poslove.

Predlagatelj zastupan po: